

**REGISTER PEMANDU WISATA BERBAHASA PRANCIS
DI KAWASAN WISATA KAWAH IJEN BANYUWANGI
JAWA TIMUR : KAJIAN SOSIOLINGUISTIK**

SKRIPSI

**OLEH:
LUISIANA INDRAWATI
NIM. 105110300111013**

**PROGRAM STUDI BAHASA DAN SASTRA PRANCIS
JURUSAN BAHASA DAN SASTRA
FAKULTAS ILMU BUDAYA
UNIVERSITAS BRAWIJAYA
2014**

EXTRAIT

Indrawati, Luisiana. 2014. **Registre de langue de guide touristique français au volcan d'Ijen à Banyuwangi Java-Est: L'étude de la sociolinguistique**. La section de langue et de littérature française. Université Brawijaya.

Directeurs de recherche: (1) Ika Nurhayani, (2) Elga Ahmad Prayoga

Mots-clés: guide touristique, sociolinguistique, registre de langue

La communication se fait par toutes les personnes et dans tous les domaines. L'une d'elle est la communication entre un guide et son touriste. Chaque guide maîtrisant une langue possède les divers degrés, plus commune appelé le registre de langue. Pendant son travail, le guide doit comprendre correctement le registre de langue. Cependant, il parle souvent le registre de langue qui n'est pas standard. Par conséquent, cette recherche a le but de connaître la forme de registre de langue du guide touristique français et aussi de connaître les éléments sociaux qui les constituent. Cette recherche est consacrée sur des guides touristiques français au volcan d'Ijen à Banyuwangi à Java-est, du fait de sa nombreuse visites par des touristes français.

Cette recherche a utilisé la théorie de la sociolinguistique et le registre pour analyser les formes de registre de langue et les éléments sociaux. Cette méthode de recherche est descriptive qualitative avec quatre guides touristiques comme objet de cette recherche. La collecte de données sur cette recherche est faite par la documentation, l'observation, les entretiens avec les guides touristiques, les questionnaires, et les études bibliographiques. L'analyse de ces données sont basées sur toutes ces techniques et permettent la présentation des données descriptives, une conclusion et la vérification des données.

Les résultats montrent que les quatre guides qui font l'objet de cette recherche possèdent des erreurs grammaticales dans le registre avec un niveau d'erreur différent. Ceux-ci sont influencés par des éléments sociaux, tels que le niveau de maîtrise de la langue française, l'âge auquel le guide a appris le français, d'apprentissage du français et son intérêt vis-à-vis de la langue. Par conséquent, cette recherche espère être le conseiller des tous les domaines liés au guide touristique pour améliorer la qualité du français afin d'augmenter aussi la qualité du service en vers les touristes.

ABSTRAK

Indrawati, Luisiana. 2014. **Register Pemandu Wisata Berbahasa Prancis di Kawasan Wisata Kawah Ijen Banyuwangi Jawa Timur: Kajian Sociolinguistik**. Program Studi Bahasa dan Sastra Prancis, Universitas Brawijaya.

Dosen Pembimbing: (1) Ika Nurhayani, (2) Elga Ahmad Prayoga

Kata kunci: pemandu wisata, sociolinguistik, register

Komunikasi dapat dilakukan oleh siapapun dan dalam lingkup sosial manapun. Salah satunya antara pemandu wisata dengan wisatawan. Setiap pemandu wisata memiliki variasi bahasa. Variasi bahasa berdasarkan pemakaiannya disebut register. Dalam kegiatan *guiding*, pemandu perlu untuk mengetahui register yang baik dan benar. Namun, seringkali pemandu wisata menggunakan register yang tidak standar. Oleh sebab itu, penelitian ini bertujuan untuk mengetahui bentuk register pemandu wisata berbahasa Prancis dan faktor-faktor sosial yang melatarbelakanginya. Penelitian ini dikhususkan untuk pemandu wisata berbahasa Prancis di Kawah Ijen Banyuwangi Jawa Timur mengingat banyak sekali wisatawan yang berasal dari Prancis yang mengunjunginya.

Penelitian ini menggunakan teori sociolinguistik dan register untuk menganalisis bentuk register dan faktor-faktor sosial yang melatarbelakanginya. Metode penelitian ini adalah deskriptif kualitatif dengan empat pemandu wisata sebagai obyek penelitiannya. Teknik pengambilan data pada penelitian ini dilakukan dengan cara observasi, wawancara kepada pemandu wisata, angket yang harus diisi pemandu, dokumentasi, dan studi pustaka. Analisis data dilakukan dengan cara pengumpulan data-data dari hasil observasi, wawancara dan angket, proses pemilihan data, penyajian data secara deskriptif, penarikan kesimpulan, dan verifikasi data.

Hasil penelitian menunjukkan bahwa keempat pemandu wisata yang menjadi obyek penelitian mempunyai kesalahan gramatikal dalam register mereka dengan tingkat kesalahan yang berbeda. Hal tersebut dipengaruhi oleh faktor-faktor sosial yang melatarbelakangi pembentukan register tersebut, yaitu tingkat penguasaan bahasa Prancis, usia pertama kali belajar bahasa Prancis, cara atau tempat belajar bahasa Prancis, dan sikap terhadap bahasa Prancis. Oleh sebab itu, penelitian ini diharapkan dapat dijadikan masukan bagi seluruh pihak yang terkait dengan pemandu wisata untuk meningkatkan kualitas berbahasa Prancis pemandu wisata agar dapat meningkat pula kualitas pelayanannya kepada wisatawan.

DAFTAR PUSTAKA

- Amato, E. (tanpa tahun). *Definisi Pemandu Wisata*. Diakses pada tanggal 16 April 2013, dari <http://betetsays.blogspot.com/2011/04/pemandu-wisata.html>.
- Bungin, Burhan. 2001. *Metodologi Penelitian Kualitatif*. Jakarta: Rajawali Press
- Chaer, Abdul. 2004. *Lingusitik Umum*. Jakarta: Rineka Cipta.
- Chaer, Abdul dan Leonie Agustina. 2004. *Sosiolinguistik : Perkenalan Awal*. Jakarta : Rineka Cipta.
- Gumperz, J.J. 1971. *Language in Social Groups*. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Indrayanto. Bayu. *Pemakaian Bahasa Jawa oleh Etnis Batak di Kecamatan Jebres, Kota Surakarta (Pendekatan Sosiolinguistik)*. Surakarta: Universitas Negeri Surakarta Press.
- Krashen, S.Long, M, and Scarcella, R. (1979) *Age, Rate, and Eventual Attainment in Second Language*. TESOL Quartely 9, 573-582. Reprinted in S.D. Krashen, R.C. Scarcella and M.H. Long (eds)(1982) *Child-Adult Differences in Second Language Acquisition* (pp. 161-172). Rowly, MA: Newbury House Publishers.
- Lexy Moleong, J. 2004. *Metodologi Penelitian Kualitatif*. Bandung: PT. Remaja Rosda Karya.
- Nazir. 1998. *Metode Penelitian*. Jakarta: Rineka Cipta.
- Ruben, Brent D., Stewart, Lea P. 2005. *Communication and Human Behaviour*. USA: Alyn and Bacon.

Sari, Rian. 2012. *Register Pengunduh Sarang Burung Lawet di Goa Karang Bolong, Kabupaten Kebumen*. Yogyakarta: Universitas Negeri Yogyakarta Press.

Saryono. 2010. *Metodologi Penelitian Kualitatif dalam Bidang Kesehatan*. Yogyakarta: Nuha Medika.

Sugiyono. 2003. *Metode Penelitian Bisnis*. Bandung: Pusat Bahasa Depdiknas.

Sumarsono. 2012. *Sosiolinguistik*. Yogyakarta: SABDA (Lembaga Studi Agama, Budaya, dan Perdamaian).

Trudgill, Peter. 1975. *Sociolinguistics: An Introduction*. London: Penguin.

Wardhaugh, Ronald. 1971. *An Introduction: Sociolinguistics*. London: Blackwell Publishing.

Yatim, Riyanto. 1996. *Metodologi Penelitian Pendidikan Tinjauan Dasar*. Surabaya: SIC.